
Obsah

Předmluva (S. HEJNÝ)	5
Úvod (F. VOLF)	7
Postavení botaniky v soustavě přírodních věd	7
Stručné dějiny botaniky (F. VOLF)	8
Morfologie rostlin	13
Cytologie (S. PROCHÁZKA)	13
Prokaryota a Eukaryota	13
Rostlinná buňka (S. PROCHÁZKA)	14
Soustava buněčných membrán, jádro, plazmidy, plastidy, škrob. Mitochondrie, mikrotělíska, vakuoly. Ribozomy, Golgiho aparát, endoplazmatické reticulum. Kapénky tuků a sférozomy. Mikrotubuly, flagella a cili. Buněčná stěna, buněčný cyklus, mitóza a meióza, mezibuněčné prostory	
Histologie (S. PROCHÁZKA)	49
Pletiva nepravá, pletiva pravá. Pletiva podle tvaru buněk, pletiva podle stáří a funkce. Pletiva dělivá, krycí, vodivá, asimilační, zásobní, provětrávací mechanická, vyměšovací a absorpní.	
Organologie (J. ŠEBÁNEK)	78
Základní pojmy	78
Kořen (J. ŠEBÁNEK)	80
Ontogeneze kořene, primární stavba, centrální válec. Anatomie tlouštoucích kořenů, postranní kořeny, adventivní kořeny. Metamorfózy kořene.	
Stonek (J. ŠEBÁNEK)	91
Vzrostný vrchol, stelárni teorie. Primární a sekundární stavba stonku. Vznik kambia, sekundární dřevo, jádro a běl dřeva. Sekundární lýko, periderm a borka. Sekundární tlouštutí u jednoděložných rostlin. Propojení vodivých pletiv mezi stonkem a kořenem. Typy pupenů. Větvení stonku a apikální dominance metamorfózy stonku.	
List (J. ŠEBÁNEK)	109
Anatomie listu, stavba listu trav, stavba listu jehličnanů.	
Morfologie listu (Z. SLADKÝ)	111
Rozdělení listů podle tvaru a členitosti čepele. Postavení listu na stonku (fylogenie). Vernace a estivace. Modifikace a metamorfózy listů.	
Květ (Z. SLADKÝ)	118
Ontogeneze květu. Rozdělení květů podle pohlaví. Květní diagram, květní vzorec. Květní lůžko, květní obal, uspořádání květních částí. Andreceum, vznik a vývoj pylových zrn. Gyneceum, vznik zárodečného vaku, oplození vajíčka, apomixie.	
Květenství (Z. SLADKÝ)	138
Hroznovitá (racemózní) květenství	143
Vrcholičnatá (cymózní) květenství	144
Složená květenství	146

Semeno (Z. SLADKÝ)	147
Plod (Z. SLADKÝ)	150
Klasifikace plodů, plody dužnaté, plody pukavé a nepukavé, plody poltivé a lámvavé. Souplodí a plodenství, různoplodost (heterokarpie).	
Systematika rostlin (F. VOLF). 155	
Fylogenetický vývoj rostlinstva na Zemi	155
Vývojová soustava rostlin.	156
Základní pojmy v systematické botanice	157
Metody systematické botaniky.	158
Botanická nomenklatura	161
Část speciální (F. VOLF) 163	
Organismy podbněné	163
Prokaryota, organismy předjaderné	164
Oddělení <i>Schizophyta</i> , baktérie	165
Řád <i>Pseudomonadales</i> , <i>Bacteriales</i> , <i>Chlamydobacteriales</i> , <i>Actinomycetales</i> , <i>Myxobacteriales</i> , <i>Spirochaetales</i> , <i>Rickettsie</i>	
Oddělení <i>Cyanophyta</i> , sinice	169
Karyota, organismy jaderné	170
<i>Thallophyta</i> , rostliny stélkaté	174
Organizační stupeň <i>Algae</i> , řasy (F. KUBJATKO)	174
Oddělení <i>Rhodophyta</i> , ruduchy — <i>Dinophyta</i> , obrněnky — <i>Chromophyta</i> , skrytěnky — <i>Euglenophyta</i> , krásnoočka — <i>Chlorophyta</i> , řasy zelené	
Organizační stupeň <i>Mycophyta (Fungi)</i> , houby (F. VOLF)	180
Oddělení <i>Myxomycota</i> , hlenky — <i>Chytridiomycota</i> , prvohouby — <i>Oomycota</i> , řasovky.	
Oddělení <i>Eumycota</i> , houby vyšší	184
Třída <i>Zygomycetes</i> , houby spájivé	184
Třída <i>Endomycetes</i> , kvasinky a sněti	184
Řád <i>Saccharomycetales</i> , kvasinkotvaré — <i>Taphrinales</i> , puchýrnateotvaré — <i>Ustilaginales</i> , sněti: <i>Ustilaginaceae</i> , sněti prašné, <i>Tilletiaceae</i> , sněti malzavé.	
Třída <i>Ascomycetes</i> , houby vřeckovýtrusé	186
Řád <i>Erysiphales</i> , padlí — <i>Tuberales</i> , lanyžotvaré — <i>Helotiales</i> , moniliotvaré — <i>Phacidiales</i> — <i>Hypocreales</i> , masenkotvaré.	
Skupina <i>Deuteromycetes (Fungi imperfecti)</i> , houby nedokonalé	190
Třída <i>Basidiomycetes</i> , houby stopkovýtrusé	191
Řád <i>Aphyllophorales</i> , nelupenaté — <i>Agaricales</i> , lupenaté — <i>Geasterales</i> , břichatky. <i>Uredinales</i> , rzi.	
Organizační stupeň <i>Lichenes</i> , lišeňníky (F. KUBJATKO)	195
Organizační stupeň <i>Cormobionta (Telomophyta)</i> , rostliny cévnaté, vyšší (F. VOLF) .	197
Rodozměna u cévnatých rostlin	197
Morfologický vývoj vyšších rostlin	198
Fylogenetický vývoj vyšších rostlin	199
Oddělení <i>Bryophyta</i> , mechrosty (F. VOLF)	201
Třída <i>Marchantiopsida</i> , játrovky	202
Řád <i>Marchantiiales</i> , porostnicotvaré — <i>Jungermanniales</i> , trsenkotvaré	
Třída <i>Bryopeida</i> , mechy	202
Řád <i>Bryales</i> , prutníkotvaré — <i>Sphagnales</i> , rašeliníky	203

Oddělení <i>Pteridophyta</i> , kapradorosty (F. VOLF)	203
Třída <i>Lycopodiopsida</i> , plavuně — <i>Selaginellopsida</i> , vranečky — <i>Equisetopsida</i> , přesličky — <i>Polypodiopsida</i> (<i>Filicinae</i>), kapradiny.	
Oddělení <i>Gymnospermae</i> , nahosemenné (F. VOLF)	206
Třída <i>Cycadopsida</i> , cykasy — <i>Ginkgopsida</i> , jinany — <i>Taxopsida</i> , tisy — <i>Pinopsida</i> (<i>Coniferae</i>), jehličnany	208
Oddělení <i>Angiospermae</i> (<i>Magnoliophyta</i>), krytosemenné (F. VOLF)	212
Třída <i>Dicotyledonae</i> (<i>Magnoliidae</i>), dvouděložné	214
Řád <i>Magnoliales</i> , šáholanotvaré	214
Řád <i>Laurales</i> , vavřínnotvaré	215
Řád <i>Piperales</i> , pepřovníkotvaré	215
Řád <i>Nymphaeales</i> , leknínnotvaré	215
Řád <i>Ranunculales</i> , pryskyřníkotvaré	216
Řád <i>Papaverales</i> , mákotvaré	218
Řád <i>Hamamelidales</i> , vilínnotvaré	225
Řád <i>Urticales</i> , kopřivnotvaré	225
Řád <i>Fagales</i> , bukotvaré	228
Řád <i>Betulales</i> , břízotvaré	229
Řád <i>Juglandales</i> , ořešákotvaré	230
Řád <i>Salicales</i> , vrbotvaré	230
Řád <i>Caryophyllales</i> , hvozdíkotvaré (Z. KROPÁČ)	231
Řád <i>Polygonales</i> , rdesnotvaré (Z. KROPÁČ)	238
Řád <i>Paeoniales</i> , pivoňkotvaré (F. KUBJATKO)	241
Řád <i>Theales</i> , čajovníkotvaré	241
Řád <i>Violales</i> , violkotvaré	243
Řád <i>Ericales</i> , vřesovcovtvaré	245
Řád <i>Ebenales</i> , ebenovníkotvaré	245
Řád <i>Primulales</i> , prvosenkotvaré	246
Řád <i>Malvales</i> , slézotvaré	247
Řád <i>Euphorbiales</i> , pryšcotvaré	250
Řád <i>Rosales</i> , růžotvaré	252
Řád <i>Saxifragales</i> , lomikamenotvaré	256
Řád <i>Droserales</i> , rosnatkotvaré	258
Řád <i>Fabales</i> (<i>Leguminosae</i>), bobotvaré (luštinařité)	258
Řád <i>Nepenthales</i> , láčkovníkotvaré	270
Řád <i>Myrtales</i> , myrtotvaré	270
Řád <i>Celastrales</i> , jesencovtvaré	274
Řád <i>Rhamnales</i> , řešetlákatotvaré	275
Řád <i>Oleales</i> , olivovníkotvaré	276
Řád <i>Sapindales</i> , mýdelníkotvaré	277
Řád <i>Rutales</i> , routotvaré	279
Řád <i>Rutinales</i> , kakostotvaré	280
Řád <i>Cornales</i> , dřínnotvaré	282
Řád <i>Apiales</i> (<i>Umbelliferae</i>), miříkotvaré (okoličnaté)	282
Řád <i>Elaeagnales</i> , hlošnotvaré	289
Řád <i>Santalales</i> , santalotvaré	289
Řád <i>Loganiiales</i> (<i>Gentianales</i>), kulčibotvaré (hořecotvaré)	290
Řád <i>Rubiaceae</i> , mořenotvaré	292
Řád <i>Convolvulales</i> , svlačcovtvaré (Z. KROPÁČ)	294
Řád <i>Boraginales</i> , brutnákatotvaré (Z. KROPÁČ)	296

Řád <i>Solanales</i> , lilkotvaré	298
Řád <i>Scrophulariales</i> , krtičníkotvaré	300
Řád <i>Plantaginales</i> , jitrocelotvaré	303
Řád <i>Lamiales</i> , hluchavkotvaré	304
Řád <i>Campanulales</i> , zvonkotvaré	309
Řád <i>Asterales (Compositae)</i> , hvězdníkotvaré (složnokvěté)	309
Třída <i>Monocotyledonae (Liliidae)</i> , jednoděložné	318
Řád <i>Butomales</i> , šmelotvaré	319
Řád <i>Liliales</i> , liliotvaré	321
Řád <i>Dioscoreales</i> , smldnicotvaré (F. KUBJATKO)	326
Řád <i>Orchidales</i> , vstavačotvaré	326
Řád <i>Zingiberales</i> , zázvorovníkotvaré	327
Řád <i>Commelinaceae</i> , křižatkotvaré	328
Řád <i>Arales</i> , árónotvaré	329
Řád <i>Pandanales</i> , pandánnotvaré	330
Řád <i>Junccales</i> , sítinotvaré	331
Řád <i>Cyperales</i> , šáchorotvaré	332
Řád <i>Poales (Graminae)</i> , lipnicotvaré (trávy)	333
 Literatura	358
 Rejstřík	360